

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 926

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 22 februari 2022

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

De Vlaamse Waterweg (DVW) - Maatregelen hakhoutbeheer

In haar antwoord op mijn vraag om uitleg over het natuurbeheer door De Vlaamse Waterweg nv (21 januari 2021) stelde de minister dat ze werkt aan verschillende beleidsvoorstellen.

De voorgestelde maatregelen zijn:

- de opmaak van bermbeheersplannen voor alle waterlopen door De Vlaamse Waterweg;
- de opmaak van duidelijke richtlijnen door De Vlaamse Waterweg, in samenspraak met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), om massale kappingen op grote oppervlaktes in de toekomst te vermijden;
- het publiceren van de meerjarenplanning van het hakhoutbeheer op de website van De Vlaamse Waterweg;
- "meer communiceren" over de geplande werkzaamheden door De Vlaamse Waterweg en het ANB;
- de opmaak van een gezamenlijk charter waarin de visie en de doelstellingen worden onderschreven.

Op de website van De Vlaamse Waterweg vond ik info over de zones waar hakhoutbeheer gepland is. Op basis van de info op de website wordt echter geen enkele duidelijkheid gecreëerd waar precies hakhoutbeheer uitgevoerd zal worden. Zo wordt een locatie langs het Kanaal Gent-Brugge vermeld. Volgende info wordt hierbij gegeven:

- gemeentes: Evergem, Deinze, Lievegem, Aalter, Beernem;
- totale lengte: 27,5 km;
- maximale lengte: 200m;
- aantal zones: nog na te kijken door juristen of we mogen kappen naar aanleiding van lopende bezwaar;
- boomsoorten: niets vermeld;
- wanneer: winter 2021-2022.

Voor de andere kanaalbermen wordt meestal wel aangegeven hoeveel zones gekapt zullen worden en op welke boomsoorten de kapping betrekking heeft. Maar precieze info waar juist gekapt zal worden, wordt niet vermeld.

Info over de bermbeheersplannen (afgerond, in opmaak, publicatie van de bermbeheersplannen,...) vind ik niet terug op de website.

Begrazingsbeheer van kanaalbermen en dijken is een zeer goede beheersstrategie om grazige vegetaties te beheren. Vanuit ecologisch oogpunt levert dit veelal goede resultaten op. Het kan ook voorkomen dat bermen verbossen waar dit niet wenselijk is.

In het verleden heeft De Vlaamse Waterweg langs het Kanaal Gent-Brugge op meerdere locaties voor afrastering gezorgd. Een herstel van de afrastering is momenteel aan de orde om het begrazingsbeheer verder te kunnen zetten. Na de plaatsing van de afrastering is het begrazingsbeheer sterk kostenbesparend. Zo staan natuurverenigingen in voor de organisatie van het begrazingsbeheer en de opvolging er van. Kosten voor maaibeheer en periodieke kappingen kunnen hierbij in belangrijke mate voorkomen worden.

1. Hoeveel groenbeheersplannen werden de voorbije 5 jaar afgerond? Gelieve een lijst te geven met een overzicht van de groenbeheersplannen. Gelieve per groenbeheersplan het traject aan te geven en de datum van goedkeuring door De Vlaamse Waterweg. Gelieve per bermbeheersplan ook aan te vermelden of het groenbeheersplan officieel goedgekeurd werd door het Agentschap voor Natuur en Bos.
2. Hoeveel groenbeheersplannen zijn in voorbereiding? Gelieve een lijst te geven met per groenbeheersplan de timing voor goedkeuring van het plan.
3. Op welke wijze wordt de betrokken gemeentebesturen, natuur- en milieuverenigingen en de aangelanden betrokken bij de opmaak van de groenbeheersplannen? In welke wijze van participatie wordt hier voorzien?
4. Waarom wordt op de website van De Vlaamse Waterweg geen overzicht gegeven van de groenbeheersplannen die goedgekeurd werden en zijn de plannen niet via de website raadpleegbaar?
5. De minister kondigde de opmaak van duidelijke richtlijnen door De Vlaamse Waterweg aan, in samenspraak met het ANB en INBO, om massale kappingen op grote oppervlaktes in de toekomst te vermijden.
Zijn die richtlijnen al beschikbaar? Zo niet, wat is de reden dat ze nog niet opgemaakt werden en wat is de timing voor de opmaak ervan?
6. Graag overzicht van de meerjarenplanning van De Vlaamse Waterweg voor hakhoutbeheer. Graag een overzicht met melding van:
 - a) periode (202x-202x)
 - b) waterweg;
 - c) gemeente(n);
 - d) lengte kapwerken (m);
 - e) oppervlakte kapwerken (m²);
 - f) belangrijkste bomen;
 - g) de vermelding of het over een rooiing (definitieve verwijdering bomen) of periodiek hakhoutbeheer gaat;
 - h) de vermelding of de bepaling van de code van goede natuurpraktijk nageleefd zal worden;
 - i) vergunning aangevraagd;
 - j) vergunning verkregen;
 - k) het groenbeheersplan waaronder de waterweg valt met melding of het plan al dan niet in opmaak is of de datum van publicatie.

7. Op de website wordt nu een summiere info gegeven over de zones waar hakhoutbeheer gepland is.

Wanneer zal voor een meer uitgebreide info gezorgd worden?

8. Wat is de stand van zaken van het gezamenlijk charter waarin de visie en de doelstellingen die de minister in januari 2021 aangekondigd heeft? Is er al een ontwerp van charter beschikbaar? Zo ja, kan ze dat ontwerp bezorgen? Met welke instanties werd al overlegd over het charter? Wanneer wenst ze het charter te finaliseren? Zullen INBO, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), de natuur- en milieuverenigingen, ... gevraagd worden om het charter mee te ondertekenen?
9. Wat zijn de juridische knelpunten voor het hakhoutbeheer langs het Kanaal Gent-Brugge? Welke stappen worden ondernomen om dat knelpunt weg te werken?
10. Is de minister van oordeel dat begrazingsbeheer voor goede resultaten zorgt langs het Kanaal Gent-Brugge, zowel ecologisch als voor het voorkomen van verbossing van de bermen? Overweegt ze dit begrazingsbeheer verder te ondersteunen door in te staan voor (de financiering) van afrasteringen mits derden (bijvoorbeeld natuurverenigingen) zorgen voor de organisatie van het begrazingsbeheer?

ANTWOORD

op vraag nr. 926 van 22 februari 2022

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar mijn antwoord op de door u gestelde schriftelijke vraag nr. 220 van 16 november 2020. Intussen tijd is, mede door het gekozen participatietraject en beschikbaarheid van de andere overheidsagentschappen, de situatie ongewijzigd.
2. In het jaar 2021 werd een opdracht in de markt gezet voor de opmaak van een groenbeheerplan voor de Damse vaart en de Leie pand 140 goedgekeurd. Momenteel loopt de opmaak van deel 2 tot en met deel 5.

In 2021 werd een opdracht in de markt gezet voor de opmaak van een natuurbeheerplan voor het kanaal Gent-Oostende. Zuidervaart, bosje in Meigem en de Boven-Schelde. Aangezien geen enkel studiebureau heeft ingeschreven, wordt in 2022 een nieuwe aanbesteding gepland.

3. Hiervoor verwijs ik naar mijn antwoord op de door u gestelde vraag om uitleg nr. 1251 in de commissie Mobiliteit en Openbare Werken op 21 januari 2021.
4. Voor dit antwoord verwijs ik naar mijn reactie op de door u gestelde schriftelijke vraag 220 dd. 16 november 2020, waarbij ik aangaf dat De Vlaamse Waterweg nv (DVW) steeds bereid is de groenbeheerplannen op aanvraag in te kijken. De nodige toelichting door de deskundigen wordt hierbij voorzien. Deze visie ligt in lijn met de andere terrein beherende instanties van de Vlaamse overheid waarvan de groenbeheerplannen ook niet op hun websites terug te vinden zijn.
5. Tijdens het afgelopen jaar werd uitvoerig overleg gepleegd met het Agentschap voor Natuur en Bos, de diensten van het Departement Omgeving, De Vlaamse Vereniging van Openbaar Groen en de verschillende natuurverenigingen voor de opmaak van een visie voor het beheer van houtige vegetaties langsheen bermen die in beheer zijn bij de entiteiten van het Beleidsdomein MOW. De visie is ver gevorderd en er bestaat consensus over de algemene aanpak die moet leiden tot kleinschaliger beheer.
6. Gelet op de te beheren oppervlakte kan uitgegaan worden van een jaarlijks uit te voeren hakhoutbeheer langs de verschillende waterwegen. De jaarlijks te beheren groenzone wordt hierbij bekomen door de totale lengte van de waterweg te delen door de in het beheerplan opgenomen beheercyclus.

De bekomen lengte wordt vervolgens gedeeld door de max. beheerlengte zoals bepaald in het beheerplan, zodat het beheer voldoende kleinschalig wordt uitgevoerd. Als gevolg van de opgemaakte visie dient, voor sommige waterwegen, het beheer in overeenstemming te worden gebracht met de opgemaakte visie. Daarnaast gaf DVW aan werk te maken van een digitaal groenbeheer. Ook hierin werden reeds aanzienlijke stappen voorwaarts gezet, maar is, gezien de omvang van het te beheren oppervlakte het werk nog niet af.

Verder kan ik meegeven dat het door DVW uitgevoerde hakhoutbeheer, dat in tegenstelling tot het rooien van bomen, uitgaat van een teruggroei van de houtige vegetatie steeds uitgevoerd wordt overeenkomstig de code van goede natuurpraktijk.

7. Zoals aangegeven in de toelichting bij het actieplan zou DVW werk maken van een betere communicatie inzake het geplande groenbeheer. Enerzijds geeft DVW op de website een algemeen en overzichtelijk overzicht van de geplande werken. Anderzijds wordt naar stad/gemeente een meer gedetailleerde planning bezorgd en wordt, indien nodig, met de lokale besturen voorafgaand een terreinbezoek gepland.
8. Het gezamenlijk charter ligt klaar ter ondertekening. Het opgemaakt charter betreft diverse engagementen die bijdragen voor een uniformer en kleinschalige groenbeheer, dit zowel houtige en grazige vegetatie als voor solitaire bomen en exoten. Het charter zal naast het ganse Beleidsdomein MOW ondertekend worden door ANB, INBO, Departement Omgeving, VVSG (als vertegenwoordiger van de lokale overheden), BBL, Natuurpunt, VZW Durme en Limburgs Landschap.
9. Een omgevingsvergunning vegetatiewijziging hakhoutbeheer op de oevers van het kanaal Gent-Oostende, van Evergem tot Beernem werd bekomen. Door 'VZW Bescherm Bomen en Natuur' werd er een verzoekschrift tot schorsing en vernietiging ingediend bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. In afwachting van een definitieve uitspraak kan voor deze zone het hakhoutbeheer niet worden uitgevoerd
10. Schapenbegrazing kan, afhankelijk van het beoogde resultaat, inderdaad tot goede resultaten leiden. In sommige gevallen wordt naar een verschraving van de vegetatie gestreefd. De inzet van schapen is in dit geval minder geschikt.

Alle door derden uitgevoerde beheerwerken dienen overeenkomstig de wet op de overheidsopdrachten te verlopen. Naast de financiële meerkost vergt de inzet van schapen op het terrein ook meer controle door het eigen personeel. Het inzetten van schapen is dan ook telkens een weloverwogen keuze.